

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 18.5.2022.
COM(2022) 222 final

2022/0160 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001 o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora,
Direktive 2010/31/EU o energetskeim svojstvima zgrada i Direktive 2012/27/EU o
energetskoj učinkovitosti**

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Energija iz obnovljivih izvora i energetska učinkovitost ključan su dio prelaska na čistu energiju prema europskom zelenom planu. Zbog trenutačnih međunarodnih napetosti izazvanih ruskom invazijom na Ukrajinu, opće geopolitičke situacije te vrlo visokih cijena energije, sve je potrebnije povećanje energetske učinkovitosti te brže uvođenje energije iz obnovljivih izvora u Uniji radi uspostave energetske sustava neovisnijeg o trećim zemljama. Ubrzavanjem zelene tranzicije prema obnovljivim energijama i povećanom energetske učinkovitosti smanjit će se emisije i ovisnost o uvezenim fosilnim gorivima te će se osigurati pristupačne cijene energije za europske građane i poduzeća u svim sektorima gospodarstva.

Ciljevi Unije u pogledu energetske učinkovitosti i energije iz obnovljivih izvora trebali bi odražavati prijeku potrebu za bržim uvođenjem obnovljive energije, pa bi ih trebalo povećati. Tim revidiranim ciljevima zamjenjuje se izmjena ciljeva predloženih u prijedlozima zapreinau Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti¹ i izmjenu Direktive (EU) 2018/2001 o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora², koji su doneseni 14. srpnja 2021.

Nadalje, s obzirom na to da na zgrade otpada 40 % potrošene energije i 36 % izravnih i neizravnih emisija stakleničkih plinova povezanih s energijom, potrebno je intenzivirati postavljanje solarnih instalacija na zgradama. To je jedan od najbržih načina za široku primjenu obnovljive energije, smanjenje upotrebe fosilnih goriva u zgradama te ubrzavanje dekarbonizacije i elektrifikacije njihove potrošnje energije.

Nadalje, dugotrajni i složeni administrativni postupci utvrđeni su kao jedna od ključnih prepreka ulaganjima u obnovljive izvore energije i s njima povezanu infrastrukturu. Privremeno izvješće o studiji RES Simplify, koje je pripremljeno za Komisiju³ i objavljeno zajedno s ovim prijedlogom, pokazalo je da administrativna pitanja i pitanja povezana s mrežom čine oko 46 % svih utvrđenih prepreka, a očekuje se da će njihov broj rasti u budućnosti. Za neke široko rasprostranjene tehnologije obnovljive energije, kao što su energija vjetra i fotonaponska energija, administrativne prepreke igraju sve veću ulogu od ostalih prepreka. Kako energetska tranzicija napreduje i kako se tehnologije iz obnovljivih izvora razvijaju, a projekti postaju manje ovisni o programima potpore, tako administrativne prepreke sve više dolaze do izražaja.

Najčešće prepreke povezane s administrativnim postupkom za projekte obnovljive energije utvrđene u studiji RES Simplify⁴ jesu birokratsko opterećenje, netransparentnost postupaka, nedostatak pravne usklađenosti te nepotpuni i nejasni okvir i smjernice zbog čega nadležna tijela različito tumače postojeće zakonodavstvo.

Proturječna javna dobra drugi su veliki izvor prepreka uspostavi postrojenja za proizvodnju obnovljive energije. To se posebno odnosi na energiju vjetra, geotermalnu energiju i

¹ COM(2021) 558.

² COM(2021) 557.

³ Tehnička potpora razvoju i provedbi politike obnovljivih izvora energije – pojednostavnjenje postupaka izdavanja dozvola i upravnih postupaka za postrojenja obnovljivih izvora energije („RES Simplify”), <https://data.europa.eu/doi/10.2833/239077>.

⁴ U studiji RES Simplify utvrđuju se i rangiraju različite vrste administrativnih prepreka pri provedbi projekata u području energije iz obnovljivih izvora. Privremeno izvješće RES Simplify, str. 14.–16.

hidroenergiju te na solarnu fotonaponsku energiju. Među njima najviše se ističu zaštita okoliša (bioraznolikost te zaštita ugroženih vrsta i vodnih tijela), korištenje zemljišta u druge svrhe i vojna/zračna obrana.

Daljnje prepreke utvrđene u studiji povezane su s nedostatkom potpore oblikovatelja politika ili s dugotrajnim protivljenjem javnih ili privatnih institucija odnosno javnosti.

Naposljetku, utvrđeno je da problemi povezani s priključivanjem na mrežu i operativnim postupcima ozbiljno utječu na uvođenje energije iz obnovljivih izvora u nizu država članica.

Komisija je 18. siječnja 2022. objavila poziv na očitovanje i otvoreno javno savjetovanje kako bi prikupila povratne informacije dionika o procedurama i postupcima izdavanja dozvola za projekte obnovljive energije⁵. To javno savjetovanje provedeno je u kontekstu pripreme Preporuke Komisije o postupcima izdavanja dozvola i sporazumima o kupnji električne energije (PPA), donesene 18. svibnja, zajedno s ovim prijedlogom. Ishodi tog javnog savjetovanja potvrđuju da su administrativne prepreke glavno usko grlo za ubrzanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora (dodatne pojedinosti navedene su u odjeljku 3. u nastavku).

Zbog tih prepreka provedba projekata u području energije iz obnovljivih izvora može potrajati i do deset godina. Stoga je za ubrzanje realizacije projekata u području energije iz obnovljivih izvora nužno pojednostavnjenje i skraćivanje postupka izdavanja dozvola, kako je utvrđeno u Komunikaciji REPowerEU⁶. Cilj je prijedloga na koordiniran i usklađen način dodatno pojednostavniti i skratiti administrativne postupke izdavanja dozvola u EU-u koji se primjenjuju na projekte obnovljive energije. To je potrebno za ubrzanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora u cijelom EU-u kako bi se osiguralo postizanje ambicioznih klimatskih i energetske ciljeva EU-a za 2030. te cilja klimatske neutralnosti do 2050.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovim se prijedlogom izmjenjuje postojeća Direktiva (EU) 2018/2001 o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora. Temelji se na postojećem okviru za pojednostavnjenje administrativnih postupaka za projekte obnovljive energije kojim se, među ostalim, uvodi maksimalno trajanje postupka izdavanja dozvola koji se primjenjuje na postrojenja za proizvodnju obnovljive energije. Međutim, u kontekstu trenutačne geopolitičke situacije potrebne su dodatne mjere za daljnje povećanje opskrbe energijom iz obnovljivih izvora u Uniji. Konkretno, potrebne su pojačane mjere za ubrzanje postupaka izdavanja dozvola za nova postrojenja za proizvodnju obnovljive energije, odnosno za prilagodbu postojećih postrojenja.

Osim toga, cilj Unije u pogledu energije iz obnovljivih izvora mora biti ambiciozniji. U članku 1. stavku 2. točki (a) prijedloga o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001 donesenog 14. srpnja 2021.⁷ taj je cilj već povećan s 32 % na 40 %. Međutim, s obzirom na radikalnu promjenu tržišnih uvjeta za fosilna goriva koja se upotrebljavaju u električnoj energiji, grijanju i prometu, među ostalim u pogledu povećanja cijena i potrebe EU-a za postupnim ukidanjem ovisnosti o uvozu energije iz Rusije, potrebno je povećati cilj u pogledu obnovljivih izvora energije za 2030. na 45 % kako bi se više pridonijelo tom cilju i konkurentnim cijenama energije.

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13334-Projekti-u-podrucju-energije-iz-obnovljivih-izvora-postupci-izdavanja-dozvola-i-sporazumi-o-kupnji-energije_hr

⁶ REPowerEU: zajedničko europsko djelovanje za povoljniju, sigurniju i održiviju energiju, COM(2022) 108 final („Komunikacija REPowerEU”).

⁷ COM(2021) 557.

Ovim se prijedlogom izmjenjuje i Direktiva 2010/31/EU o energetske svojstvima zgrada. Temelji se na postojećem okviru za energetska svojstva zgrada i obnovljivu energiju. Njime se uvode obveze promicanja uvođenja solarnih instalacija na zgradama za države članice.

Člankom 4. stavkom 1. Prijedloga za preinaku Direktive o energetske učinkovitosti donesenog 14. srpnja 2021. cilj Unije za 2030. u pogledu energetske učinkovitosti već je povećan na 9 % u odnosu na predviđanja iz referentnog scenarija za 2020. Međutim, s obzirom na visoke cijene energije i radikalnu promjenu tržišnih uvjeta, što dovodi do povećane isplativosti mjera energetske učinkovitosti i potrebe da Unija prevlada svoju ovisnost o fosilnim gorivima i uvozu energije iz Rusije, potrebno je dodatno povećati cilj za energetske učinkovitost do 2030. na 13 % kako bi se osiguralo da se taj cilj, kao i ciljevi dekarbonizacije, ostvare brzo te na troškovno učinkovit način. Prijedlogom se stoga izmjenjuje i Direktiva 2012/27/EU o energetske učinkovitosti kako bi se poboljšala energetske učinkovitost i povećao cilj Unije u pogledu energetske učinkovitosti za 2030.

Komisija će obavijestiti suzakonodavce o sljedećem:

— članak 1. stavak 2. točku (a) prijedloga o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001 donesenog u srpnju trebalo bi smatrati zamijenjenim člankom 1. stavkom 2. ovog prijedloga;

— članak 2. ovog prijedloga trebalo bi smatrati dodanim prijedlogu preinake Direktive 2010/31/EU predstavljenom 15. prosinca 2021.⁸ Stoga bi se, ako se donese, to trebalo odražavati u preinaci te direktive;

— članak 4. stavak 1. Prijedloga preinake Direktive 2012/27/EU predstavljenog 14. srpnja 2021. trebalo bi smatrati zamijenjenim člankom 3. ovog prijedloga. Stoga bi se, ako se donese, to trebalo odražavati u preinaci te direktive.

• **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je u skladu sa širim skupom inicijativa za povećanje energetske otpornosti Unije i pripremu na moguće krizne situacije, posebno s prijedlozima Komisijina paketa za ostvarivanje cilja od 55 %, ponajprije s revizijom Direktive (EU) 2018/2001 i preinakama direktiva 2010/31/EU i 2012/27/EU.

Slijedom nedavnih geopolitičkih zbivanja Komisija je u ožujku 2022. objavila Komunikaciju REPowerEU. Komisija je u skladu s Komunikacijom REPowerEU objavila preporuku za ubrzanje izdavanja dozvola za projekte obnovljive energije, zajedno sa smjernicama za pomoć državama članicama da ubrzaju izdavanje dozvola za postrojenja za proizvodnju obnovljive energije. Time će se državama članicama omogućiti da već sad počnu smanjivati vrijeme potrebno za odobrenje zahtjeva za postrojenja za proizvodnju obnovljive energije i na taj način brzo odgovore na dosad nezabilježenu energetske krizu uzrokovanu trenutačnom geopolitičkom situacijom. Osim toga, Komisija objavljuje ovaj prijedlog kako bi osigurala jednostavnije i brže odobrenje projekata na razini Unije. Dopunjavanjem preporuke zakonodavnim prijedlogom pružit će se veća sigurnost promotorima projekata i ulagačima, dok bi države članice već trebale biti usmjerene na ubrzanje postupaka izdavanja dozvola u skladu s preporukom. Osim toga, brza i učinkovita provedba preporuke može biti od ključne važnosti za osiguravanje da države članice ispune svoje nove obveze iz trenutačnog prijedloga.

Cilj je prijedloga dodatno pojednostavniti različite korake postupaka izdavanja dozvola koji se primjenjuju na energiju iz obnovljivih izvora, uključujući procjenu mogućih učinaka na okoliš. Ciljevi politika u području energije iz obnovljivih izvora i zaštite okoliša usko su

⁸ COM(2021)802.

povezani jer pridonose ostvarenju istog općeg cilja ublažavanja klimatskih promjena. Prijedlogom se jača uloga koju mogu imati procjene utjecaja na okoliš planova ili programa koje provode države članice u skladu s Direktivom 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁹ u bržem uvođenju obnovljivih izvora energije, posebno kad je riječ o određivanju glavnih područja za obnovljive izvore energije. Prijedlogom se osigurava i poseban okvir za postupke izdavanja dozvola za pojedinačne projekte obnovljive energije u glavnim područjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te izvan njih. Takvim se okvirom učinkovito objedinjuje potreba za brzim i jednostavnim odobravanjem većine projekata za koje postoji mala vjerojatnost da će uzrokovati rizik za okoliš uz visoku razinu zaštite zahvaljujući strožem nadzoru najproblematičnijih projekata.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Prijedlog se temelji na dvjema pravnim osnovama:

— članku 194. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije¹⁰ (UFEU), kojim se pruža pravna osnova za predlaganje mjera za razvoj novih i obnovljivih oblika energije i promicanje energetske učinkovitosti, što su ciljevi energetske politike Unije utvrđeni u članku 194. stavku 1. točki (c) UFEU-a.

— članku 192. stavku 1. UFEU-a, koji služi kao pravna osnova za izmjenu primjene pravne stečevine Unije u području okoliša.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Potreba za djelovanjem EU-a

Države članice ne mogu same ostvariti troškovno učinkovitu, brzu i sveobuhvatnu primjenu održive energije iz obnovljivih izvora u skladu s ciljem europskog zelenog plana i Komunikacije REPowerEU. Potreban je pristup na razini EU-a kako bi se državama članicama s različitim razinama ambicije pružili pravi poticaji da koordinirano ubrzaju energetske tranzicije s tradicionalnog energetskeg sustava koji se temelji na fosilnim gorivima prema integriranijem i energetski učinkovitijem energetskeg sustavu koji se temelji na energijama iz obnovljivih izvora.

Uzimajući u obzir različite energetske politike među državama članicama, vjerojatnije je da će se djelovanjem na razini EU-a, uz potporu pouzdanog okvira upravljanja, postići klimatski cilj EU-a i raširenija primjena obnovljivih izvora energije nego što bi to bio slučaj djelovanjem na isključivo nacionalnoj ili lokalnoj razini.

Dugotrajni i složeni administrativni postupci najveća su prepreka ulaganju u obnovljive izvore energije i s njima povezanu infrastrukturu. Trajanje i složenost postupaka izdavanja dozvola uvelike se razlikuju među različitim tehnologijama za energiju iz obnovljivih izvora i među državama članicama. Iako države članice mogu poduzeti mjere za uklanjanje prepreka na nacionalnoj razini, potreban je koordinirani europski pristup za skraćivanje i pojednostavljenje postupaka izdavanja dozvola te administrativnih postupaka kako bi se ubrzalo potrebno uvođenje obnovljivih izvora energije. To je nužno kako bi EU ostvario svoje klimatske i energetske ciljeve za 2030., kao i svoj dugoročni cilj klimatske neutralnosti, te

⁹ Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš.

¹⁰ SL C 326, 26.10.2012., str. 1.

postupno prekinuo ovisnost o ruskim fosilnim gorivima i smanjio cijene energije. Ako se uzmu u obzir različite energetske politike, prioriteti i postupci među državama članicama, kao i prijeka potreba da se ubrza uvođenje energije iz obnovljivih izvora u svim državama članicama, vjerojatnije je da će se djelovanjem na razini EU-a postići potrebni ciljevi nego isključivo nacionalnim ili lokalnim djelovanjem.

Potrebno je djelovanje na razini Unije kako bi se osigurao doprinos država članica obvezujućem cilju povećanja energetske učinkovitosti na razini EU-a, kao i njegovo zajedničko i troškovno učinkovito ostvarenje. Djelovanjem Unije dopunit će se i ojačati djelovanje na nacionalnoj i lokalnoj razini za povećanje napora u području energetske učinkovitosti.

Dodana vrijednost EU-a

Djelovanje na razini EU-a u području energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti donosi dodanu vrijednost jer je učinkovitije i djelotvornije od djelovanja pojedinačnih država članica, a koordiniranom tranzicijom europskog energetskeg sustava izbjegava se fragmentirani pristup.

Europskim se pristupom svim državama članicama omogućuje da u potpunosti iskoriste svoje potencijale za troškovno učinkovito uvođenje obnovljivih izvora energije potrebnih za postizanje klimatskih i energetskeg ciljeva Unije tako što se osigurava neometana upotreba kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u svim državama članicama.

Energetski i klimatski ciljevi Unije za 2030. zajednički su ciljevi. U tom pogledu, usklađene politike Unije imaju veće izglede za preobrazbu Unije u klimatski neutralan kontinent do 2050.

- **Proporcionalnost**

Inicijativa je u skladu s načelom proporcionalnosti. S obzirom na dosad nezabilježenu geopolitičku situaciju izazvanu ruskom invazijom na Ukrajinu te visoke cijene energije, postoji jasna potreba za koordiniranim i hitnim djelovanjem kako bi se ubrzalo uvođenje obnovljivih izvora energije. Ravnoteža između obveza i fleksibilnosti koja je prepuštena državama članicama kad je riječ o načinu postizanja ciljeva smatra se primjerenom s obzirom na nužnost postizanja klimatskih i energetskeg ciljeva za 2030. te cilja klimatske neutralnosti utvrđenog u Europskom zakonu o klimi, kao i na prijeku potrebu za smanjenjem energetske ovisnosti Unije i cijena energije.

- **Odabir instrumenta**

Ovaj je Prijedlog direktiva o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001 o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora kojim se povećava cilj Unije u pogledu obnovljive energije za 2030. te jačaju odredbe te direktive povezane s izdavanjem dozvola (članci 15.–17.). Njime se izmjenjuje i Direktiva 2010/31/EU, kojom se promiču solarne instalacije na zgradama, i Direktiva 2012/27/EU, čime se povećava cilj energetske učinkovitosti Unije za 2030. Ova revizija Direktive (EU) 2018/2001, Direktive 2012/27/EU i Direktive 2010/31/EU ograničena je na ono što se smatra potrebnim za postizanje ciljeva u pogledu energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti koji su u skladu s trenutačnim kontekstom koji zahtjeva brzu reakciju te za povećanje broja solarnih instalacija na zgradama i pojednostavnjenje postupaka izdavanja dozvola kako bi se ubrzalo uvođenje obnovljive energije.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

• Savjetovanja s dionicima

Komisija je 18. siječnja 2022. objavila poziv na očitovanje i tromjesečno otvoreno javno savjetovanje kako bi prikupila povratne informacije dionika o postupcima izdavanja dozvola za projekte obnovljive energije. To javno savjetovanje provedeno je u kontekstu pripreme Preporuke Komisije o postupcima izdavanja dozvola i sporazumima o kupnji električne energije (PPA), donesene 18. svibnja, zajedno s ovim prijedlogom. U tom je kontekstu Komisija organizirala i događanje na visokoj razini za dionike te dvije radionice namijenjene raspravi o postojećim preprekama i primjerima dobre prakse u postupcima izdavanja dozvola u različitim državama članicama.

Zbog hitnosti prijedloga, koji je iznesen kao odgovor na krizu uzrokovanu ruskom invazijom na Ukrajinu te posljedičnu prijeku potrebu za bržim uvođenjem obnovljive energije, Komisija se oslanja na rezultate tih savjetovanja i na doprinose ključnih dionika na različitim radionicama, sastancima i forumima, posebno na konferenciji na visokoj razini o izdavanju dozvola za projekte obnovljive energije i PPA-ovima te na dvije radionice o postupcima izdavanja dozvola za projekte obnove kapaciteta u sektorima energije vjetra i hidroenergije.

Sažetak stajališta dionika

U otvorenom javnom savjetovanju zatraženo je mišljenje dviju skupina dionika o postupcima izdavanja dozvola: javnih tijela te promotora projekata i udruga.

U svojim odgovorima 7 od 8 (87,5 %) javnih tijela navelo je nedovoljnu dostupnost lokacija na kopnu ili na moru kao glavni izazov za širenje energije iz obnovljivih izvora u njihovoj nadležnosti, nakon čega slijedi nedostatak kapaciteta mreže (62,5 %), nedostatak javnog prihvatanja/sukob javnih dobara (50 %) te trajanje postupaka (50 %). Na pitanje o glavnim preprekama za obradu dozvola za projekte obnovljive energije javna tijela kao glavnu su prepreku navela složenost koordinacije na različitim razinama vlasti ili uprave (75 %), nakon čega slijede nedostatak ljudskih resursa (50 %) te nedostatak javnog prihvatanja ili sukob javnih dobara (50 %).

Otprilike polovica promotora projekata i udruga (70/155) navela je trajanje administrativnih postupaka kao najveću prepreku realizaciji projekata u području energije iz obnovljivih izvora, dok su 62 ukazala na probleme priključivanja na mrežu. Ispitanici su među najveće prepreke uvrstili i tržišno natjecanje s propisima o okolišu (44) i složenost primjenjivih zahtjeva, odnosno postupaka (35). U odgovorima na pitanja otvorenog tipa ispitanici su naglasili važnost prostornog planiranja, izrazili potporu višestrukoj upotrebi prostora, kao što je agri-PV, te su pozvali na uključivanje lokalnog stanovništva. Javnim savjetovanjem upućen je i jasan poziv na donošenje usklađenog skupa kriterija za određivanje područja prikladnih za projekte.

Stajališta dionika izražena u otvorenom javnom savjetovanju i za vrijeme radionica uzeta su u obzir pri izradi ovog prijedloga.

• Prikupljanje i primjena stručnog znanja

Ovaj se prijedlog temelji na rezultatima studije RES Simplify u kojoj se pruža sveobuhvatan pregled postojećih prepreka povezanih s izdavanjem dozvola, nacionalnih pokazatelja uspješnosti i primjera dobre prakse povezanih s postupcima izdavanja dozvola za obnovljive izvore energije, osobito na administrativne prepreke u energetske sektoru. Privremeno izvješće o studiji objavljuje se zajedno s donošenjem ove inicijative te Preporuke o

postupcima izdavanja dozvola i PPA-ovima. Ovaj prijedlog odražava i stajališta koja su relevantni dionici iznijeli tijekom postupka savjetovanja.

- **Procjena učinka**

Zbog politički osjetljive i hitne prirode prijedloga nije provedena posebna procjena učinka.

Međutim, prethodno navedena studija, otvoreno javno savjetovanje i opsežne radionice organizirane s dionicima, kao i analiza koju je provela Komisija, pružaju pouzdan uvid u probleme povezane s postupcima planiranja i izdavanja dozvola te mogućnosti za njihovo rješavanje.

- **Temeljna prava**

Kad je riječ o usklađenosti s Poveljom o temeljnim pravima, glavni cilj ove revizije povećati je energetske učinkovitost i upotrebu energije iz obnovljivih izvora te smanjiti emisije stakleničkih plinova, što je u potpunosti u skladu s člankom 37. Povelje na temelju kojeg se visoka razina zaštite okoliša i poboljšanje kvalitete okoliša moraju integrirati u politike Unije i osigurati u skladu s načelom održivog razvoja.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ovim Prijedlogom izmjenjuje se postojeća Direktiva o promicanju obnovljivih izvora energije, a administrativni utjecaj i troškovi procjenjuju se kao umjereni jer se većina potrebnih struktura i propisa već provodi. Države članice suočit će se s određenim troškovima provedbe nove obveze utvrđivanja „glavnih područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora”, ali očekuje se da će cjelokupno pojednostavnjenje postupaka dovesti do znatnih ušteda za države članice. Dodatni troškovi većeg cilja u pogledu obnovljive energije u EU-u nadoknadit će se drugim gospodarskim, ekološkim i socijalnim koristima kao što su povećana sigurnost opskrbe, zamjenom uvezenih fosilnih goriva iz trećih zemalja te većom otpornošću na vanjske učinke, uz istodobno doprinošenje ponoru ugljika i smanjenje onečišćenja zraka. U prijedlog nisu uključeni dodatni troškovi za proračun EU-a.

Kad je riječ o izmjeni Direktive o energetske učinkovitosti i Direktive o energetskim svojstvima zgrada, ovaj prijedlog ne utječe na proračun EU-a. Kad je riječ o troškovima za države članice, ovim se prijedlogom izmjenjuju postojeće direktive te se one uvelike oslanjaju na postojeće strukture i pravila, posebno pri uzimanju u obzir novih odredbi iznesenih u prijedlozima za preinaku obiju direktiva. Države članice suočit će se s određenim troškovima provedbe dodatnih mjera kako bi doprinijele ostvarenju cilja i novim obvezama za zgrade, ali očekuje se da će one dovesti do znatnih ušteda za kućanstva i poduzeća.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Nakon što su zakonodavci doneli ovu Direktivu o izmjeni, Komisija će tijekom razdoblja njezina prenošenja poduzeti sljedeće mjere kako bi ga olakšala:

- organiziranje sastanaka sa stručnjacima iz država članica koji su zaduženi za prenošenje različitih dijelova Direktive kako bi se raspravilo o načinu njihova prenošenja i riješile dvojbe u kontekstu usklađenog djelovanja za obnovljive izvore energije (CA-RES), usklađenog djelovanja za energetska svojstva zgrada (CA-EPBD) i usklađenog djelovanja za energetske učinkovitost (CA-EED) ili u sastavu odbora,

- dostupnost za bilateralne sastanke i razgovore s državama članicama u slučaju konkretnih pitanja o prenošenju Direktive.

Nakon roka za prenošenje Komisija će provesti sveobuhvatnu procjenu kako bi utvrdila jesu li države članice u potpunosti i ispravno prenijele Direktivu.

Uredbom (EU) 2018/1999 o upravljanju energetske unije i djelovanjem u području klime uspostavljen je integrirani okvir za energetske i klimatsko planiranje, praćenje i izvješćivanje radi praćenja napretka u ostvarivanju klimatskih i energetske ciljeve u skladu sa zahtjevima iz Pariškog sporazuma u pogledu transparentnosti. Države članice morale su do kraja 2019. Komisiji dostaviti svoje integrirane nacionalne energetske i klimatske planove koji obuhvaćaju pet dimenzija energetske unije za razdoblje od 2021. do 2030. Od 2023. države članice moraju svake dvije godine izvješćivati o napretku u provedbi planova, a do 30. lipnja 2023. moraju obavijestiti Komisiju o svojim nacrtima ažuriranih planova, s konačnim ažuriranjima do 30. lipnja 2024. Ovim se Prijedlogom neće stvoriti novi sustav planiranja i izvješćivanja, već bi podlijegao postojećem okviru za planiranje i izvješćivanje u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999. Budućom revizijom Uredbe o upravljanju omogućila bi se konsolidacija tih zahtjeva za izvješćivanje.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nakon presude Suda Europske unije u predmetu Komisija protiv Belgije (predmet C-543/17) države članice uz svoje obavijesti o nacionalnim mjerama za prenošenje moraju dostaviti dovoljno jasne i precizne informacije, uz navođenje odredaba nacionalnog prava kojima se prenose odredbe neke direktive. To se mora predvidjeti za svaku obvezu, a ne samo na „razini članka”. Ako države članice ispune tu obvezu, u načelu ne bi trebale Komisiji slati dodatne dokumente s obrazloženjima o prenošenju.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Glavne odredbe kojima se znatno mijenjaju Direktiva (EU) 2018/2001, Direktiva 2012/27/EU i Direktiva 2010/31/EU ili dodaju novi elementi jesu sljedeće:

Člankom 1. stavkom 1. dodaje se nova definicija članku 2. Direktive (EU) 2018/2001 kako bi se definiralo „glavno područje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora”.

Člankom 1. stavkom 2. mijenja se članak 3. stavak 1. Direktive (EU) 2018/2001 povećanjem cilja Unije u pogledu energije iz obnovljivih izvora na 45 %. Tim se člankom zamjenjuje izmjena članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2018/2001 uključena u prijedlog izmjene Direktive (EU) 2018/2001 donesen 14. srpnja 2021.¹¹

Člankom 1. stavkom 3. umeće se novi stavak 2.a u članak 15., kojim se od država članica zahtijeva promicanje ispitivanja novih tehnologija obnovljive energije uz primjenu odgovarajućih zaštitnih mjera.

Člankom 1. stavkom 4. umeće se novi članak 15.b o obvezi država članica da utvrde kopnena i morska područja potrebna za postavljanje postrojenja za proizvodnju obnovljive energije kako bi ostvarile svoje nacionalne doprinose cilju u pogledu energije iz obnovljivih izvora za 2030.

¹¹ COM(2021) 557.

Člankom 1. stavkom 5. umeće se novi članak 15.c o obvezi država članica za donošenje plana, odnosno planova, kojima se određuju „glavna područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora” posebno prikladna za pokretanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora.

Člankom 1. stavkom 6. zamjenjuje se članak 16. Direktive (EU) 2018/2001, proširuje se područje primjene postupka izdavanja dozvola, jasno utvrđuje početak postupka izdavanja dozvola te se traže najbrži upravni i sudski postupci dostupni za žalbe u pogledu zahtjeva za projekte obnovljive energije.

Člankom 1. stavkom 7. umeće se novi članak 16.a, kojim se uređuje postupak izdavanja dozvola u glavnim područjima obnovljivih izvora energije.

Člankom 1. stavkom 8. umeće se novi članak 16.b, kojim se uređuje postupak izdavanja dozvola izvan glavnih područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

Člankom 1. stavkom 9. umeće se novi članak 16.c, kojim se uređuje postupak izdavanja dozvola za ugradnju opreme za proizvodnju solarne energije u umjetne konstrukcije.

Člankom 1. stavkom 10. umeće se novi članak 16.d kako bi se osiguralo da se postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, njihovo priključenje na mrežu, sama mreža ili sredstva za skladištenje smatraju od prevladavajućeg javnog interesa za određene svrhe.

Člankom 2. umeće se novi članak 9.a u Direktivu 2010/31/EU o obvezi država članica da osiguraju spremnost novih zgrada na uporabu solarne energije te da postave postrojenja za solarnu energiju na zgrade. Taj novi članak 9.a trebao bi se odražavati u preinaci Direktive 2010/31/EU, za koju je Komisija 15. prosinca 2021. predstavila prijedlog¹².

Člankom 3. mijenja se članak 3. Direktive 2012/27/EU kako bi se povećao cilj Unije u pogledu energetske učinkovitosti. Ovom izmjenom trebalo bi zamijeniti izmjenu iz članka 4. stavka 1. preinake Direktive 2012/27/EU, za koju je Komisija 4. srpnja 2021. predstavila prijedlog¹³.

Članak 4. odnosi se na prenošenje.

Članak 5. odnosi se na stupanje na snagu.

Članak 6. odnosi se na primatelje.

¹² COM(2021) 802.

¹³ COM(2021) 558.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001 o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora, Direktive 2010/31/EU o energetske svojstvima zgrada i Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. i članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹⁴,uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija¹⁵,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) U kontekstu europskog zelenog plana¹⁶ Uredbom (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷ utvrđen je cilj klimatske neutralnosti Unije do 2050., kao i cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za 55 % do 2030. To zahtijeva energetske tranziciju i znatno veći udio obnovljivih izvora energije u integriranom energetske sustavu.
- (2) Energija dobivena iz obnovljivih izvora ima ključnu ulogu u ostvarivanju tih ciljeva s obzirom na to da energetske sektor danas stvara više od 75 % ukupnih emisija stakleničkih plinova u Uniji. Smanjenjem tih emisija stakleničkih plinova energija iz obnovljivih izvora pridonosi i svladavanju izazova povezanih s okolišem, kao što je gubitak bioraznolikosti, te smanjenju onečišćenja u skladu s ciljevima akcijskog plana za nultu stopu onečišćenja.
- (3) Direktivom (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸ utvrđen je obvezujući cilj Unije za postizanje udjela od najmanje 32 % energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u Uniji do 2030. U okviru Plana za postizanje

¹⁴ SL C , , str. .¹⁵ SL C , , str. .¹⁶ Komunikacija Komisije COM/2019/640 final, Europski zeleni plan.¹⁷ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).¹⁸ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

klimatskog cilja¹⁹ udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije trebao bi se povećati na 40 % do 2030. kako bi se postigao cilj Unije u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova²⁰. U tom je kontekstu Komisija u srpnju 2021. u okviru paketa za provedbu europskog zelenog plana predložila udvostručenje udjela energije iz obnovljivih izvora u kombinaciji izvora energije 2030. u odnosu na 2020. kako bi se doseglo barem 40 %. U Komunikaciji REPowerEU²¹ predstavljen je plan za neovisnost EU-a o ruskim fosilnim gorivima znatno prije kraja ovog desetljeća. Komunikacijom se predviđa davanje prednosti energiji vjetra i solarnoj energiji, čime se povećavaju prosječna stopa uvođenja i dodatni kapaciteti energije iz obnovljivih izvora do 2030. kako bi se omogućila veća proizvodnja vodika iz obnovljivih izvora. Pritom se poziva suzakonodavce da razmotre ambiciozniji ili raniji cilj u pogledu energije iz obnovljivih izvora. U tom je kontekstu primjereno povećati cilj Unije u pogledu energije iz obnovljivih izvora na 45 % kako bi se znatno povećala brzina uvođenja energije iz obnovljivih izvora i time istodobno ubrzalo postupno prekidanje ovisnosti EU-a povećanjem dostupnosti cjenovno pristupačne, sigurne i održive energije u Uniji.

- (4) Dugotrajni administrativni postupci jedna su od ključnih prepreka ulaganjima u obnovljive izvore energije i s njima povezanu infrastrukturu. Te prepreke uključuju složenost pravila koja se primjenjuju na odabir lokacije i administrativna odobrenja za projekte, složenost i trajanje procjene učinka projekata na okoliš, probleme povezane s priključivanjem na mrežu, ograničenja u pogledu prilagodbe tehnoloških specifikacija tijekom postupka izdavanja dozvola ili nedovoljan broj osoblja u tijelima za izdavanje dozvola odnosno mrežnim operaterima. Kako bi se povećala brzina uvođenja projekata u području energije iz obnovljivih izvora, potrebno je donijeti pravila kojima bi se pojednostavnili i skratili postupci izdavanja dozvola.
- (5) Direktivom (EU) 2018/2001 pojednostavnjuju se zahtjevi za jednostavnije administrativne postupke za odobravanje postrojenja za proizvodnju obnovljive energije uvođenjem pravila o organizaciji i najduljem trajanju administrativnog dijela postupka izdavanja dozvola za projekte obnovljive energije, kojima su obuhvaćene sve relevantne dozvole za izgradnju, obnovu kapaciteta i rad postrojenja te za njihovo priključivanje na mrežu.
- (6) Potrebno je daljnje koordinirano i usklađeno pojednostavnjenje i skraćivanje administrativnih postupaka izdavanja dozvola kako bi se osiguralo da Unija ostvari svoje ambiciozne klimatske i energetske ciljeve za 2030. te cilj klimatske neutralnosti za 2050., uzimajući u obzir načelo „nenanošenja štete” iz europskog zelenog plana. Uvođenjem kraćih i jasnih rokova za odluke koje trebaju donijeti tijela nadležna za izdavanje odobrenja za postrojenja za proizvodnju obnovljive energije na temelju cjelovite prijave ubrzat će se uvođenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora. Međutim, potrebno je razlikovati projekte u područjima koja su posebno prikladna za razvoj projekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, za koje se rokovi mogu još više pojednostavniti (glavna područja za obnovljive izvore energije) i projekata koji se nalaze izvan takvih područja.

¹⁹ Komunikacija Komisije COM(2020) 562 final od 17.9.2020. „Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030. Ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana”.

²⁰ Točka 3. Komunikacije Komisije COM(2020) 562.

²¹ REPowerEU: zajedničko europsko djelovanje za povoljniju, sigurniju i održiviju energiju, COM(2022) 108 final („Komunikacija REPowerEU”).

- (7) Neki od najčešćih problema s kojima se suočavaju nositelji projekata obnovljive energije odnose se na postupke za procjenu utjecaja predloženih projekata na okoliš uspostavljene na nacionalnoj ili regionalnoj razini. Stoga je primjereno pojednostavniti određene okolišne aspekte postupaka i procesa izdavanja dozvola za projekte obnovljive energije.
- (8) Brže uvođenje projekata obnovljive energije moglo bi se poduprijeti strateškim planiranjem koje provode države članice. Države članice trebale bi odrediti kopnena i morska područja potrebna za postavljanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora kako bi ostvarile svoje nacionalne doprinose revidiranom cilju u pogledu energije iz obnovljivih izvora za 2030. iz članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2018/2001. Takva područja trebala bi odražavati njihove procijenjene putanje i ukupni planirani instalirani kapacitet te bi ih trebalo utvrditi tehnologijom obnovljive energije utvrđenom u ažuriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima država članica u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2018/1999. Pri određivanju potrebnih kopnenih i morskih područja trebalo bi uzeti u obzir dostupnost obnovljivih izvora energije i potencijal koji nude različita kopnena i morska područja za proizvodnju obnovljive energije različitim tehnologijama, predviđenu ukupnu potražnju za energijom kao i potražnju u različitim regijama države članice, te dostupnost relevantne mrežne infrastrukture, skladištenja i drugih alata koji omogućuju fleksibilnost, imajući pritom na umu kapacitet potreban za zadovoljavanje sve većih potreba za obnovljivom energijom.
- (9) Države članice trebale bi kao glavna područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora odrediti područja koja su posebno prikladna za razvoj projekata obnovljive energije, uz razlikovanje tehnologija, i u kojima se ne očekuje da će iskorištavanje određene vrste obnovljivih izvora energije imati znatan utjecaj na okoliš. Pri određivanju glavnih područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora države članice trebale bi u najvećoj mjeri izbjegavati zaštićena područja i razmotriti planove obnove. Države članice mogu odrediti glavna područja obnovljivih izvora energije kao posebna za jednu ili više vrsta postrojenja za proizvodnju obnovljive energije te bi trebale navesti vrstu ili vrste obnovljive energije koje su prikladne za proizvodnju u svakom od tih glavnih područja.
- (10) Direktivom 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²² uspostavlja se procjena utjecaja na okoliš kao važan instrument za uključivanje pitanja okoliša u izradu i donošenje planova i programa. Kako bi se odredila glavna područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, države članice trebale bi pripremiti plan ili planove koji obuhvaćaju utvrđivanje područja i primjenjiva pravila te mjere ublažavanja za projekte u svakom glavnom području. Države članice mogu pripremiti jedinstveni plan za sva glavna područja i tehnologije obnovljivih izvora energije ili planove specifične za tehnologiju u kojima se utvrđuje jedno ili više glavnih područja obnovljivih izvora energije. Svaki bi plan trebao podlijevati procjeni utjecaja na okoliš koja se provodi u skladu s uvjetima utvrđenima u Direktivi 2001/42/EZ kako bi se procijenili učinci svih tehnologija za obnovljivu energiju na relevantna područja određena u tom planu. Provođenje procjene utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2001/42/EZ u tu svrhu omogućilo bi državama članicama da na integriraniji i učinkovitiji način pristupe planiranju te da uzmu u obzir pitanja okoliša u ranoj fazi procesa planiranja na strateškoj razini. Time bi se pridonijelo bržem i pojednostavnjenom iskorištavanju

²² Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš.

različitih obnovljivih izvora energije, a negativni učinci tih projekata na okoliš sveli bi se na minimum.

- (11) Nakon donošenja plana odnosno planova za određivanje glavnih područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, države članice trebale bi pratiti značajne učinke provedbe planova i programa na okoliš kako bi, među ostalim, u ranoj fazi utvrdile nepredviđene štetne učinke i mogle poduzeti odgovarajuće korektivne mjere u skladu s Direktivom 2001/42/EZ.
- (12) Odredbe Konvencije Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša²³ („Aarhuška konvencija”) u pogledu pristupa informacijama, sudjelovanja javnosti u odlučivanju i pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša, posebno odredbe koje se odnose na sudjelovanje javnosti i pristup pravosuđu i dalje se primjenjuju, prema potrebi.
- (13) Određivanjem glavnih područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora trebalo bi se nastojati osigurati da proizvodnja obnovljive energije u tim područjima, zajedno s postojećim postrojenjima za proizvodnju obnovljive energije, budućim postrojenjima za obnovljivu energiju izvan takvih područja i mehanizmima suradnje, bude dovoljna za ostvarivanje doprinosa država članica cilju Unije u pogledu obnovljive energije iz članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2018/2001.
- (14) U utvrđenim glavnim područjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za projekte proizvodnje obnovljive energije koji su u skladu s pravilima i mjerama utvrđenima u planu, odnosno planovima koje su izradile države članice, trebalo bi se pretpostaviti da nemaju znatan utjecaj na okoliš. Stoga bi trebalo postojati izuzeće od potrebe za provedbom posebne procjene utjecaja na okoliš na razini projekta u smislu Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća²⁴, uz iznimku projekata koji bi mogli imati znatne učinke na okoliš u drugoj državi članici ili ako to zatraži država članica koja bi mogla biti znatno pogođena. Obveze iz Konvencije UNECE-a iz Espooa o procjeni utjecaja na okoliš u prekograničnom kontekstu od 25. veljače 1991. trebale bi se i dalje primjenjivati na države članice u kojima bi projekt mogao imati znatan prekogranični utjecaj u trećoj zemlji.
- (15) Utvrđivanjem glavnih područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora trebalo bi se omogućiti da postrojenja za proizvodnju obnovljive energije, njihovo priključivanje na mrežu te postrojenja za skladištenje energije smještena u istom području ostvare korist od predvidljivosti i pojednostavnjenih administrativnih postupaka. Konkretno, projekti u glavnim područjima obnovljivih izvora energije trebali bi ostvariti korist od ubrzanih administrativnih postupaka, uključujući prešutni sporazum u slučaju izostanka odgovora nadležnog tijela o administrativnom koraku do utvrđenog roka, osim ako određeni projekt podliježe procjeni utjecaja na okoliš. Ti bi projekti trebali ostvariti korist i od jasno definiranih rokova te pravne sigurnosti u pogledu očekivanog ishoda postupka. Nakon podnošenja zahtjeva za projekte u glavnom području za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora države članice trebale bi provesti brzu provjeru tih zahtjeva kako bi utvrdile postoji li velika vjerojatnost da

²³ Odluka Vijeća 2005/370/EZ od 17. veljače 2005. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (SL L 124, 17.5.2005., str. 1.).

²⁴ Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš.

će bilo koji od takvih projekata imati velike nepredviđene štetne učinke s obzirom na ekološku osjetljivost dotičnog zemljopisnog područja, koji se nisu mogli utvrditi tijekom procjene utjecaja na okoliš plana odnosno planova za određivanje glavnih područja obnovljivih izvora energije provedene u skladu s Direktivom 2001/42/EZ. Svi projekti koji se nalaze u glavnim područjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora trebali bi se smatrati odobrenima na kraju takvog postupka provjere. Samo ako države članice imaju jasne dokaze na temelju kojih se može zaključiti da će određeni projekt vrlo vjerojatno imati takve velike nepredviđene štetne učinke, države članice mogu, nakon obrazloženja takve odluke, taj projekt podvrgnuti procjeni utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EZ i, prema potrebi, Direktivom 92/43/EEZ²⁵. S obzirom na potrebu za ubrzanjem proizvodnje obnovljivih izvora energije, takva bi se procjena trebala provesti u roku od šest mjeseci.

- (16) Uzimajući u obzir potrebu da se ubrza iskorištavanje obnovljivih izvora energije, utvrđivanjem glavnih područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ne bi se smjelo spriječiti trenutačno i buduće izvođenje projekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u svim područjima dostupnima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Takvi projekti trebali bi i dalje podlijevati obvezi provedbe namjenske procjene utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2001/92/EU, kao i postupcima predviđenima za projekte obnovljive energije izvan glavnih područja. Kako bi se ubrzalo izdavanje dozvola u opsegu potrebnom za postizanje cilja u pogledu obnovljive energije utvrđenog u Direktivi (EU) 2018/2001, trebalo bi pojednostavniti i uskladiti postupke koji se primjenjuju na projekte izvan glavnih područja uvođenjem jasnih krajnjih rokova za sve faze postupka, uključujući namjenske procjene utjecaja na okoliš po projektu.
- (17) Višestruko korištenje prostora za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i druge upotrebe zemljišta i mora (kao što su proizvodnja hrane odnosno zaštita ili obnova prirode) smanjuje ograničenja korištenja zemljišta i mora. U tom je kontekstu prostorno planiranje važan alat za utvrđivanje i usmjeravanje sinergija za korištenje zemljišta i mora u ranoj fazi. Države članice trebale bi istražiti, omogućiti i dati prednost višestrukim upotrebama područja utvrđenih zahvaljujući donesenim mjerama prostornog planiranja.
- (18) Izgradnja i rad postrojenja za proizvodnju obnovljive energije može dovesti do povremenog usmrćivanja ili uznemiravanja ptica i drugih zaštićenih vrsta u skladu s Direktivom 92/43/EEZ ili Direktivom 2009/147/EEZ²⁶. Međutim, takvo usmrćivanje ili uznemiravanje ne bi se smatralo namjernim u smislu tih direktiva ako su za vrijeme izgradnje i rada projekta donesene mjere ublažavanja kako bi se izbjegli sudari ili spriječilo uznemiravanje i ako se provodi odgovarajuće praćenje kako bi se procijenila učinkovitost takvih mjera te ako se, s obzirom na prikupljene informacije, poduzmu daljnje potrebne mjere kako bi se osiguralo da nema znatnog negativnog utjecaja na populaciju dotičnih vrsta.
- (19) Uz postavljanje novih postrojenja za proizvodnju obnovljive energije obnova kapaciteta postojećih postrojenja za proizvodnju obnovljive energije može znatno pridonijeti postizanju ciljeva u pogledu energije iz obnovljivih izvora. Budući da su

²⁵ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992.).

²⁶ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.).

postojeća postrojenja za proizvodnju obnovljive energije obično postavljena na lokacijama sa znatnim potencijalom obnovljivih izvora energije, obnovom njihovih kapaciteta može se osigurati kontinuirana upotreba tih lokacija uz istodobno smanjenje potrebe za novim lokacijama za projekte obnovljive energije. Dodatne koristi obnove kapaciteta jesu priključivanje na postojeću mrežu, veća potpora javnosti te produbljene spoznaje o utjecajima na okoliš. Obnavljanje kapaciteta projekata obnovljive energije podrazumijeva izmjene ili proširenje postojećih projekata u različitoj mjeri. Postupak izdavanja dozvola, uključujući procjene i analize utjecaja na okoliš, za obnovu kapaciteta projekata obnovljive energije trebalo bi ograničiti na moguće učinke koji proizlaze iz promjene ili proširenja u usporedbi s izvornim projektom.

- (20) Direktivom (EU) 2018/2001 uvode se pojednostavnjeni postupci izdavanja dozvola za obnovu kapaciteta. Kako bi se odgovorilo na sve veću potrebu za obnovom kapaciteta postojećih postrojenja za proizvodnju obnovljive energije te kako bi se u potpunosti iskoristile prednosti koje ona nudi, primjereno je uspostaviti još kraći postupak za obnovu kapaciteta postrojenja za proizvodnju obnovljive energije koja se nalaze u glavnim područjima obnovljivih izvora energije, uključujući kraći postupak provjere. Za obnovu kapaciteta postojećih postrojenja za proizvodnju obnovljive energije koja se nalaze izvan glavnih područja obnovljivih izvora energije države članice trebale bi osigurati pojednostavnjen i brz postupak izdavanja dozvola u trajanju od najviše jedne godine, uzimajući u obzir načelo „nenanošenja štete” iz europskog zelenog plana.
- (21) Ugradnja solarne opreme, zajedno s povezanim skladištenjem na istoj lokaciji te priključivanjem na mrežu, u postojećim ili budućim strukturama koje nisu namijenjene proizvodnji solarne energije, osim umjetnih vodenih površina, kao što su krovovi, parkirališta, ceste i željeznice, obično ne izaziva zabrinutost u pogledu konkurentnog korištenja prostora i utjecaja na okoliš. Ta postrojenja stoga mogu profitirati od kraćih postupaka izdavanja dozvola.
- (22) Obnovljivi izvori energije ključni su za borbu protiv klimatskih promjena, smanjenje cijena energije i ovisnosti Unije o fosilnim gorivima te osiguravanje sigurnosti opskrbe Unije. Za potrebe relevantnog zakonodavstva Unije u području zaštite okoliša u procjenama od slučaja do slučaja potrebnima kako bi se utvrdilo jesu li postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, njegovo priključivanje na mrežu, sama mreža odnosno sredstva za skladištenje od prevladavajućeg javnog interesa u određenom slučaju države članice trebale bi smatrati da su ta postrojenja i s njima povezana infrastruktura od prevladavajućeg javnog interesa te da služe javnom zdravlju i sigurnosti, osim ako postoje nedvojbeni dokazi da ti projekti imaju velike štetne učinke na okoliš koji se ne mogu ublažiti ili nadoknaditi. Ako se za takva postrojenja smatra da su od prevladavajućeg javnog interesa, takvi bi projekti mogli ostvariti korist od pojednostavnjene procjene.
- (23) Kako bi se osigurala neometana i djelotvorna provedba odredaba utvrđenih u ovoj Direktivi, Komisija putem Instrumenta za tehničku potporu podupire države članice²⁷ pružanjem prilagođenog tehničkog stručnog znanja za osmišljavanje i provedbu reformi, uključujući one kojima se povećava upotreba energije iz obnovljivih izvora, potiče bolja integracija energetskeg sustava, utvrđuju određena područja koja su posebno prikladna za postavljanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te pojednostavnjuje okvir za postupke odobravanja i izdavanja dozvola za

²⁷ Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu.

postrojenja za proizvodnju obnovljive energije. Tehnička potpora, na primjer, uključuje jačanje administrativnih kapaciteta, usklađivanje zakonodavnih okvira te razmjenu relevantnih primjera dobre prakse.

- (24) Direktivu (EU) 2018/2001 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (25) Potrebno je hitno smanjiti ovisnost o fosilnim gorivima u zgradama i ubrzati napore za dekarbonizaciju i elektrifikaciju njihove potrošnje energije. Kako bi se omogućila troškovno učinkovita ugradnja solarnih tehnologija u kasnijoj fazi, sve nove zgrade trebale bi biti spremne za upotrebu solarne energije, odnosno projektirane za optimizaciju potencijala za proizvodnju solarne energije na temelju sunčeva zračenja na određenoj lokaciji, tako što će se omogućiti plodonosna ugradnja solarnih tehnologija bez skupih strukturnih intervencija. Osim toga, države članice trebale bi osigurati uvođenje odgovarajućih solarnih uređaja na nove zgrade, stambene i nestambene, te na postojeće nestambene zgrade. Široka primjena solarne energije na zgradama uvelike bi doprinijela učinkovitijoj zaštiti potrošača od rastućih i promjenjivih cijena fosilnih goriva, smanjila izloženost ranjivih građana visokim troškovima energije i dovela do sveobuhvatnijih ekoloških, gospodarskih i socijalnih koristi. Kako bi se učinkovito iskoristio potencijal solarnih instalacija na zgradama, države članice trebale bi utvrditi kriterije za provedbu i moguća izuzeća od postavljanja solarnih instalacija na zgradama u skladu s procijenjenim tehničkim i gospodarskim potencijalom postrojenja za proizvodnju solarne energije i značajkama zgrada obuhvaćenih tom obvezom.
- (26) Direktivu 2010/31/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (27) Energetska učinkovitost ključno je područje djelovanja bez kojeg se ne može postići neovisnost o fosilnim gorivima i uvozu energije iz Rusije, kao ni potpuna dekarbonizacija gospodarstva Unije. Potreba za iskorištavanjem isplativih mogućnosti ušteda energije dovela je do trenutne politike energetske učinkovitosti Unije. U prosincu 2018. novi glavni cilj Unije u pogledu energetske učinkovitosti za 2030. od najmanje 32,5 % (u usporedbi s predviđenom potrošnjom energije 2030.) uključen je u paket „Čista energija za sve Europljane”. Kako bi se povećale neovisnost i otpornost te postigli povećani klimatski ciljevi, poboljšanja energetske učinkovitosti trebala bi se dodatno povećati na najmanje 39 % za konačnu energiju i 41,5 % za primarnu energiju, na temelju predviđanja referentnog scenarija iz 2007. za 2030.
- (28) Međutim, zbog promjene Eurostatove metodologije izračuna energetske ravnoteže i poboljšanja kasnijih predviđanja iz modeliranja potrebno je promijeniti osnovni scenarij. Prema tome, primjenom istog pristupa za definiranje cilja, tj. uspoređivanjem s budućim osnovnim predviđanjima, ambicioznost Unijina cilja energetske učinkovitosti do 2030. trebala bi se postaviti u odnosu na predviđanja za 2030. iz referentnog scenarija iz 2020., odražavajući nacionalne doprinose iz nacionalnih energetske i klimatskih planova. Unija će na temelju tako ažuriranog osnovnog scenarija trebati povećati ambicioznost za energetske učinkovitost u 2030. za najmanje 13 % u odnosu na potrebnu razinu iz referentnog scenarija iz 2020. Taj novi način iskazivanja razine ambicioznosti Unijinih ciljeva ne utječe na stvarnu razinu koju je potrebno postići.
- (29) Direktivu 2012/27/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (30) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, točnije smanjenje emisija stakleničkih plinova, energetske ovisnosti i cijena energije, ne mogu dostatno ostvariti države članice, već se zbog opsega djelovanja oni mogu na bolji način ostvariti na razini

Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

- (31) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima²⁸ države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. Kad je riječ o ovoj Direktivi, zakonodavac smatra da je prenošenje takvih dokumenata opravdano, posebno nakon presude Suda u predmetu Komisija protiv Belgije²⁹ (predmet C-543/17),

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive (EU) 2018/2001

Direktiva (EU) 2018/2001 mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 2. dodaje se sljedeća točka:

„(9.a) „glavno područje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora” znači određena lokacija na kopnu ili moru koju je država članica odredila kao posebno pogodnu za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, osim uređaja za izgaranje biomase.”;

- (2) u članku 3. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice zajednički osiguravaju da udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u Uniji 2030. bude najmanje 45 %.”;

- (3) u članku 15. umeće se sljedeći stavak 2.a:

„2.a Države članice promiču ispitivanje novih tehnologija obnovljive energije u pilot-projektima u stvarnom okruženju tijekom ograničenog razdoblja u skladu s primjenjivim zakonodavstvom EU-a, popraćeno odgovarajućim zaštitnim mjerama kako bi se zajamčio siguran rad elektroenergetskog sustava i izbjegli nerazmjerni učinci na funkcioniranje unutarnjeg tržišta, pod nadzorom nadležnog tijela.”;

- (4) umeće se sljedeći članak 15.b:

„Članak 15.b

Mapiranje područja potrebnih za nacionalne doprinose cilju u pogledu obnovljive energije za 2030.

- (1) Države članice do [1 godina nakon stupanja na snagu] utvrđuju kopnena i morska područja potrebna za postavljanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, a koja su potrebna za ostvarivanje njihovih nacionalnih

²⁸ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

²⁹ Presuda Suda od 8. srpnja 2019., Komisija protiv Belgije, C-543/17, ECLI: EU: C:2019:573.

doprinosu cilju u pogledu energije iz obnovljivih izvora za 2030. u skladu s člankom 3. ove Direktive. Takva područja moraju biti razmjerna procijenjenim putanjama i ukupnom predviđenom instaliranom kapacitetu tehnologije energije iz obnovljivih izvora utvrđenima u nacionalnim energetske i klimatskim planovima država članica, kako su ažurirani u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2018/1999.

- (2) Pri utvrđivanju područja iz stavka 1. države članice uzimaju u obzir:
- (a) dostupnost obnovljivih izvora energije i potencijal različitih tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na kopnenim i morskim područjima;
 - (b) predviđenu potražnju za energijom;
 - (c) dostupnost relevantne mrežne infrastrukture, skladištenja i drugih alata koji omogućuju fleksibilnost odnosno potencijal za stvaranje takve mrežne infrastrukture i skladištenja.
- (3) Države članice daju prednost višestrukim korištenjima područja utvrđenih na temelju obveze iz stavka 1.”;
- (5) umeće se sljedeći članak 15.c:

„Članak 15.c

Glavna područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora

- (1) Do [dvije godine nakon stupanja na snagu] države članice donose plan, odnosno planove, u kojima se određuju, unutar područja iz članka 15.b stavka 1., glavna područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za jednu ili više vrsta obnovljivih izvora energije. U tim planovima države članice:
- (a) određuju dovoljno homogena kopnena i morska područja na kojima se ne očekuje da će proizvodnja određene vrste ili vrsta energije iz obnovljivih izvora imati znatan utjecaj na okoliš s obzirom na posebnosti odabranog područja. Pritom države članice:
 - daju prednost umjetnim i izgrađenim površinama, kao što su krovovi, područja prometne infrastrukture, parkirališta, odlagališta otpada, industrijska područja, rudnici, umjetna kopnena vodna tijela, jezera ili akumulacije te, prema potrebi, mjesta za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, kao i degradirana zemljišta koja se ne mogu koristiti za poljoprivredu,
 - isključuju područja mreže Natura 2000 te parkove prirode i rezervate, utvrđene migracijske rute ptica, kao i druga područja utvrđena na temelju karti osjetljivosti i alata iz sljedeće točke, osim umjetnih i izgrađenih površina koje se nalaze na tim područjima kao što su krovovi, parkirališta ili prometna infrastruktura,
 - upotrebljavaju sve odgovarajuće alate i skupove podataka kako bi se odredila područja u kojima postrojenja za proizvodnju obnovljive energije neće imati znatan utjecaj na okoliš, uključujući mapiranje osjetljivosti divljih vrsta;

- (b) uspostavljaju odgovarajuća pravila za predviđena glavna područja obnovljivih izvora energije, među ostalim o mjerama ublažavanja koje treba donijeti za postavljanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, zajedno postavljena postrojenja za skladištenje energije, kao i sredstva potrebna za njihovo priključenje na mrežu, kako bi se izbjegli ili, ako to nije moguće, znatno smanjili potencijalni negativni učinci na okoliš. Prema potrebi, države članice osiguravaju primjenu odgovarajućih mjera ublažavanja kako bi se spriječile situacije opisane u članku 6. stavku 2. i članku 12. stavku 1. Direktive 92/43/EEZ, članku 5. Direktive 2009/147/EEZ te članku 4. stavku 1. točki (a) podtočkama i. i ii. Direktive 2000/60/EZ. Ta su pravila usmjerena na posebnosti svakog utvrđenog glavnog područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, tehnologiju ili tehnologije za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora koje će se uvesti na tim područjima te utvrđene učinke na okoliš. Usklađenost s tim pravilima i provedba odgovarajućih mjera ublažavanja u pojedinačnim projektima dovodi do pretpostavke da projekti ne krše te odredbe ne dovodeći u pitanje stavke 4. i 5. članka 16.a. Ako nove mjere ublažavanja za sprečavanje usmrćivanja ili uznemiravanja vrsta zaštićenih Direktivom Vijeća 92/43/EEZ i Direktivom 2009/147/EEZ ili bilo kojeg drugog utjecaja na okoliš nisu u velikoj mjeri ispitane u pogledu njihove djelotvornosti, države članice mogu dopustiti njihovu provedbu za jedan ili više pilot-projekata u ograničenom vremenskom razdoblju, pod uvjetom da se djelotvornost takvih mjera pomno prati i da se odmah poduzmu odgovarajuće mjere ako se ne pokažu djelotvornima.

Države članice u planu objašnjavaju procjenu za određivanje svakog pojedinog glavnog područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na temelju kriterija iz točke (a) i procjenu za utvrđivanje odgovarajućih mjera ublažavanja.

- (2) Plan ili planovi za određivanje glavnih područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora prije donošenja bit će podložni procjeni utjecaja na okoliš koja se provodi u skladu s uvjetima utvrđenima u Direktivi 2001/42/EZ te, prema potrebi ako uključuju umjetne i izgrađene površine na područjima mreže Natura 2000 i ako je vjerojatno da će imati znatan utjecaj na ta područja, odgovarajućoj procjeni u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive 92/43/EEZ.
- (3) Plan ili planovi za određivanje glavnih područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora objavljuju se i periodično preispituju, barem u kontekstu ažuriranja nacionalnih energetske i klimatskih planova u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2018/1999.”;
- (6) članak 16. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 16.

Organizacija i glavna načela postupka izdavanja dozvola

- (1) Postupak izdavanja dozvola obuhvaća sve relevantne administrativne dozvole za izgradnju, obnovu kapaciteta i rad postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, zajedno postavljenih postrojenja za skladištenje energije, kao i sredstva potrebna za njihovo priključenje na mrežu, uključujući dozvole

za priključenje na mrežu i procjene utjecaja na okoliš ako su potrebne. Postupak izdavanja dozvola obuhvaća sve postupke, od priznavanja valjanosti zahtjeva u skladu sa stavkom 2. do obavješćivanja nadležnog tijela o konačnoj odluci u vezi s ishodom postupka.

- (2) Najkasnije četrnaest dana nakon primitka zahtjeva za postrojenja koja se nalaze na glavnim područjima, odnosno mjesec dana za postrojenja smještena izvan glavnih područja nadležno tijelo potvrđuje zahtjev ili, ako nositelj projekta nije poslao sve informacije potrebne za njegovu obradu, zahtijeva od nositelja projekta da dostavi potpuni zahtjev u roku od četrnaest dana od tog zahtjeva. Ako nositelj projekta ne dostavi potpuni zahtjev u tom roku, nadležno tijelo može odbiti zahtjev u pisanom obliku. U slučaju odbijanja nadležno tijelo dužno je obrazložiti svoju odluku. Nositelj projekta može ponovno podnijeti zahtjev u bilo kojem trenutku nakon takvog odbijanja. Kao početak postupka izdavanja dozvola smatra se datum kad je nadležno tijelo potvrdilo valjanost zahtjeva.
- (3) Države članice uspostavljaju ili određuju jednu ili više kontaktnih točaka. Te kontaktne točke pružaju, na podnositeljev zahtjev, smjernice tijekom cjelokupnog administrativnog postupka podnošenja zahtjeva i izdavanja dozvola te ga olakšavaju. Podnositelj zahtjeva u cjelokupnom postupku kontaktira samo s jednom kontaktnom točkom. Kontaktna točka na transparentan način usmjerava podnositelja zahtjeva tijekom administrativnog postupka podnošenja zahtjeva, uključujući korake povezane s okolišem, do trenutka donošenja jedne ili nekoliko odluka nadležnih tijela na kraju postupka, pruža podnositelju zahtjeva sve potrebne informacije te, prema potrebi, uključuje druga administrativna tijela. Kontaktnom točkom osigurava se poštovanje rokova za postupke izdavanja dozvola utvrđene u ovoj Direktivi. Podnositelji zahtjeva mogu dostaviti potrebne dokumente u digitalnom obliku. Nakon [dvije godine od stupanja na snagu] države članice osiguravaju da se svi postupci provode u elektroničkom obliku.
- (4) Kontaktna točka stavlja na raspolaganje priručnik o postupcima za nositelje projekata o postrojenjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te iste informacije pruža i na internetu, uključujući informacije i za male projekte i projekte za potrošače vlastite energije iz obnovljivih izvora. U informacijama na internetu navodi se i kontaktna točka koja je relevantna za podnositeljev zahtjev. Ako država članica ima više kontaktnih točaka, u informacijama na internetu navodi se kontaktna točka relevantna za podnositeljev zahtjev.
- (5) Države članice podnositeljima zahtjeva osiguravaju lagan pristup jednostavnim postupcima za rješavanje sporova koji se odnose na postupke odobravanja dozvola i izdavanje dozvola za izgradnju i rad postrojenja za proizvodnju obnovljive energije, uključujući, prema potrebi, alternativne mehanizme za rješavanje sporova.
- (6) Rokovi predviđeni u člancima 16.a, 16.b i 16.c primjenjuju se ne dovodeći u pitanje sudske žalbe, pravne lijekove i druge postupke pred sudom te alternativne mehanizme rješavanja sporova, uključujući postupke za podnošenje pritužbi, izvansudske žalbe i pravne lijekove, te se mogu produljiti za vrijeme takvih postupaka.
- (7) Države članice osiguravaju da upravne i sudske žalbe u kontekstu projekta za razvoj postrojenja za proizvodnju obnovljive energije ili s njim povezanog

priključivanja na mrežu, uključujući one koji se odnose na okolišne aspekte, podliježu najbržim upravnim i sudskim postupcima dostupnima na odgovarajućoj nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini.”;

(7) umeće se sljedeći članak 16.a:

„Članak 16.a

Postupak izdavanja dozvola u glavnim područjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora

- (1) Države članice osiguravaju da postupak izdavanja dozvola iz članka 16. stavka 1. za projekte u glavnim područjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ne traje dulje od jedne godine. Ako je to propisno utemeljeno na izvanrednim okolnostima, to se razdoblje od jedne godine može produljiti za najviše tri mjeseca. U tom slučaju države članice jasno obavješćuju nositelja projekta o izvanrednim okolnostima kojima se opravdava produljenje.
- (2) Postupak izdavanja dozvola za obnovu kapaciteta postrojenja i za nova postrojenja s kapacitetom električne energije manjim od 150 kW, postrojenja za skladištenje energije smještena u neposrednoj blizini i njihovo priključivanje na mrežu, koja se nalaze u glavnim područjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, ne smije trajati dulje od šest mjeseci. Ako je to propisno utemeljeno na izvanrednim okolnostima, na primjer zbog prevladavajućih sigurnosnih razloga u slučaju kad projekt obnove kapaciteta znatno utječe na mrežu ili izvorni kapacitet, veličinu ili rad postrojenja, to se razdoblje od jedne godine može produljiti za najviše tri mjeseca. Države članice jasno obavješćuju nositelja projekta o izvanrednim okolnostima kojima se opravdava produljenje.
- (3) Ne dovodeći u pitanje stavke 4. i 5., odstupajući od članka 4. stavka 2. Direktive 2011/92/EU i Priloga II., točke 3. podtočaka (a), (b), (d), (h), (i) i točke 6. podtočke (c) zasebno ili u vezi s točkom 13. podtočkom (a) te direktive, u mjeri u kojoj se to odnosi na projekte za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, novi zahtjevi za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, osim uređaja za izgaranje biomase, uključujući obnovu kapaciteta postrojenja, u već određenim glavnim područjima za dotičnu tehnologiju, zajednički smješteni skladišni objekti, kao i njihovo priključenje na mrežu, izuzimaju se od zahtjeva za provedbu posebne procjene utjecaja na okoliš u skladu s člankom 2. stavkom 1. Direktive 2011/92/EU, pod uvjetom da su ti projekti u skladu s pravilima i mjerama utvrđenima u skladu s člankom 15.c stavkom 1. točkom (b). Izuzeće od primjene gore navedene Direktive 2011/92/EU ne primjenjuje se na projekte koji bi mogli imati znatne učinke na okoliš u drugoj državi članici ili ako to zatraži država članica koja bi mogla biti znatno pogođena, kako je predviđeno člankom 7. navedene direktive.

Odstupajući od članka 6. stavka 3. Direktive 92/43/EEZ, postrojenja iz prvog podstavka ne podliježu procjeni njihovih utjecaja na područja mreže Natura 2000.
- (4) Nadležna tijela država članica vrše provjeru zahtjeva iz stavka 3. Cilj je takve provjere utvrditi postoji li velika vjerojatnost da će neki od tih projekata imati velike nepredviđene štetne učinke s obzirom na osjetljivost okoliša geografskih

područja na kojima se nalaze, a koji nisu utvrđeni tijekom procjene utjecaja na okoliš plana ili planova za određivanje glavnih područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora provedene u skladu s Direktivom 2001/42/EZ i, prema potrebi, Direktivom 92/43/EEZ. Provjera koja se provodi za obnovu kapaciteta projekata ograničena je na moguće učinke koji proizlaze iz promjene ili proširenja u usporedbi s izvornim projektom.

Za potrebe takve provjere nositelj projekta dostavlja informacije o značajkama projekta, njegovoj usklađenosti s pravilima i mjerama utvrđenima u skladu s člankom 15.c stavkom 1. točkama (b) i (c) za određeno glavno područje, o svim dodatnim mjerama donesenima u okviru projekta te o tome kako se tim mjerama rješavaju problemi utjecaja na okoliš. Takva provjera mora se dovršiti u roku od 30 dana od datuma podnošenja zahtjeva za nova postrojenja za proizvodnju obnovljive energije, osim zahtjeva za postrojenja s kapacitetom električne energije manjim od 150 kW. Za takva postrojenja i za nove zahtjeve za obnovu kapaciteta postrojenja faza provjere završava u roku od 15 dana.

- (5) Nakon postupka provjere zahtjevi iz stavka 3. odobravaju se iz ekološke perspektive bez potrebe za izričitom odlukom nadležnog tijela, osim ako nadležno tijelo donese upravnu odluku, propisno obrazloženu i utemeljenu na jasnim dokazima, da će određeni projekt vjerojatno imati velike nepredviđene štetne učinke s obzirom na osjetljivost okoliša zemljopisnog područja na kojem se nalazi, a koji se ne mogu ublažiti mjerama utvrđenima u planu ili planovima kojima se određuju glavna područja ili mjerama koje je predložio nositelj projekta. Takva se odluka stavlja na raspolaganje javnosti. Takvi projekti podliježu procjeni u skladu s Direktivom 2011/92/EZ i, prema potrebi, procjeni u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive 92/43/EEZ, koja se provodi u roku od šest mjeseci nakon odluke o provjeri.
 - (6) U postupku izdavanja dozvola za zahtjeve iz stavaka 1. i 2. izostanak odgovora nadležnih upravnih tijela unutar utvrđenog roka rezultira time da se dotični administrativni koraci smatraju odobrenima, osim u slučajevima kad određeni projekt podliježe procjeni utjecaja na okoliš u skladu sa stavkom 5. Sve odluke koje iz toga proizlaze bit će javno dostupne.”;
- (8) umeće se sljedeći članak 16.b:

„Članak 16.b

Postupak izdavanja dozvola izvan glavnih područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora

- (1) Države članice osiguravaju da postupak izdavanja dozvola iz članka 16. stavka 1. za projekte izvan glavnih područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ne traje dulje od dvije godine. Ako je to propisno utemeljeno na izvanrednim okolnostima, to se razdoblje od dvije godine može produljiti za najviše tri mjeseca. U tom slučaju države članice jasno obavješćuju nositelja projekta o izvanrednim okolnostima kojima se opravdava produljenje.
- (2) Ako se na temelju Direktive 2011/92/EU ili Direktive 92/43/EEZ zahtijeva procjena utjecaja na okoliš, ona se provodi u jedinstvenom postupku koji objedinjuje sve relevantne procjene za određeni projekt. Kad je potrebna takva procjena utjecaja na okoliš nadležno tijelo, uzimajući u obzir informacije koje

je dostavio nositelj projekta, izdaje mišljenje o opsegu i razini detalja informacija koje nositelj projekta treba navesti u izvješću o procjeni utjecaja na okoliš, a čiji se opseg naknadno ne proširuje. Ako su u sklopu određenog projekta donesene odgovarajuće mjere ublažavanja, svako usmrćivanje ili uznemiravanje vrsta zaštićenih u skladu s člankom 12. stavkom 1. Direktive 92/43/EEZ i člankom 5. Direktive 2009/147/EZ ne smatra se namjernim. Ako nove mjere ublažavanja za sprečavanje usmrćivanja ili uznemiravanja vrsta zaštićenih Direktivom Vijeća 92/43/EEZ i Direktivom 2009/147/EEZ ili bilo kojeg drugog utjecaja na okoliš nisu u velikoj mjeri ispitane u pogledu njihove djelotvornosti, države članice mogu dopustiti njihovu provedbu za jedan ili više pilot-projekata u ograničenom vremenskom razdoblju, pod uvjetom da se djelotvornost takvih mjera pomno prati i da se odmah poduzmu odgovarajuće mjere ako se ne pokažu učinkovitima. Postupak izdavanja dozvola za obnovu kapaciteta postrojenja i za nova postrojenja s kapacitetom električne energije manjim od 150 kW, postrojenja za skladištenje energije smještena u neposrednoj blizini i njihovo priključivanje na mrežu, koja se nalaze izvan glavnih područja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, ne smije trajati dulje od jedne godine, uključujući procjene utjecaja na okoliš ako se to zahtijeva relevantnim zakonodavstvom. Ako je to propisno utemeljeno na izvanrednim okolnostima, to se razdoblje od jedne godine može produljiti za najviše tri mjeseca. Države članice jasno obavješćuju nositelje projekata o izvanrednim okolnostima kojima se opravdava produljenje.

Države članice olakšavaju obnovu kapaciteta projekata izvan glavnih područja tako što osiguravaju da se, ako se u skladu sa zakonodavstvom Unije u području zaštite okoliša zahtijeva procjena utjecaja projekta na okoliš, takva procjena ograniči na moguće učinke koji proizlaze iz promjene ili proširenja u usporedbi s izvornim projektom.”;

- (9) umeće se sljedeći članak 16.c:

„Članak 16.c

Postupak izdavanja dozvola za ugradnju opreme za solarnu energiju u umjetne konstrukcije

- (1) Države članice osiguravaju da postupak izdavanja dozvola iz članka 16. stavka 1. za ugradnju opreme za solarnu energiju, uključujući solarne instalacije ugrađene u postojeće ili buduće umjetne konstrukcije, uz iznimku umjetnih vodenih površina, traje najdulje tri mjeseca, pod uvjetom da glavna namjena takvih struktura nije proizvodnja solarne energije. Odstupajući od članka 4. stavka 2. Direktive 2011/92/EU i Priloga II., točke 3. podtočaka (a) i (b), zasebno ili u vezi s točkom 13. podtočkom (a) te direktive, takva ugradnja solarne opreme izuzima se od zahtjeva, ako je primjenjivo, za provedbu posebne procjene utjecaja na okoliš u skladu s člankom 2. stavkom 1. Direktive 2011/92/EU.”;

- (10) umeće se sljedeći članak 16.d:

„Članak 16.d

Prevladavajući javni interes

Do [tri mjeseca od stupanja na snagu], dok se ne postigne klimatska neutralnost, države članice osiguravaju da se u postupku izdavanja dozvola planiranje, izgradnja i rad postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, njihovo priključivanje na mrežu te sama mreža, kao i sredstva za skladištenje, smatraju od prevladavajućeg javnog interesa te da služe javnom zdravlju i sigurnosti pri uspostavljanju ravnoteže pravnih interesa u pojedinačnim slučajevima za potrebe članka 6. stavka 4. i članka 16. stavka 1. točke (c) Direktive 92/43/EEZ, članka 4. stavka 7. Direktive 2000/60/EZ te članka 9. stavka 1. točke (a) Direktive 2009/147/EZ.”

Članak 2.

Izmjena Direktive 2010/31/EU

Direktiva 2010/31/EU mijenja se kako slijedi:

- (1) umeće se sljedeći članak 9.a:

„Članak 9.a

Solarna energija u zgradama

Države članice osiguravaju da su sve nove zgrade projektirane tako da optimiziraju svoj potencijal za proizvodnju solarne energije na temelju sunčeva zračenja na dotičnoj lokaciji, čime se omogućuje kasnija isplativa ugradnja solarnih tehnologija.

Države članice osiguravaju uvođenje odgovarajućih uređaja za iskorištavanje solarne energije:

- (a) do 31. prosinca 2026. na svim novim javnim i poslovnim zgradama korisne podne površine veće od 250 četvornih metara;
- (b) do 31. prosinca 2027. na svim postojećim javnim i poslovnim zgradama korisne podne površine veće od 250 četvornih metara; te
- (c) do 31. prosinca 2029. na svim novim stambenim zgradama.

Države članice utvrđuju i javno objavljuju kriterije na nacionalnoj razini za praktičnu provedbu tih obveza i za moguća izuzeća za određene vrste zgrada, u skladu s procijenjenim tehničkim i gospodarskim potencijalom postrojenja za proizvodnju solarne energije i karakteristikama zgrada obuhvaćenih ovom obvezom.”

Članak 3.

Izmjena Direktive 2012/27/EU

Direktiva 2012/27/EU mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 3. stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Države članice zajedno osiguravaju smanjenje potrošnje energije za najmanje 13 % 2030. u usporedbi s predviđanjima referentnog scenarija 2020., tako da krajnja

potrošnja energije u Uniji ne iznosi više od 750 Mtoe, a potrošnja primarne energije u Uniji 2030. ne prelazi 980 Mtoe.”

Članak 4.

Prenošenje

- (1) Države članice donose zakone, propise i upravne odredbe potrebne za usklađivanje s člankom 1. točkom 10. najkasnije [tri mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive].

Države članice donose zakone, propise i upravne odredbe potrebne za usklađivanje s člankom 1. točkama 1., 2., 3., 4., 6., 8. i 9. te člankom 3. najkasnije [godinu dana nakon stupanja na snagu ove Direktive].

Države članice donose zakone, propise i upravne odredbe potrebne za usklađivanje s člankom 1. točkama 5. i 7. te člankom 2. najkasnije [dvije godine nakon stupanja na snagu ove Direktive].

One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kad države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje za vrijeme njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

- (2) Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 5.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 6.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik